

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Alders- og Invalididentyndernes Kaar har i de senere Aar ofte været fremme i den offentlige Debat, og der synes i de fleste Kredse at have været Enighed om, at Rentenyndernes Kaar under Dyrtiden har været byrdefulde.

Alders- og Invalididenten er efter Folkeforsikringslovens § 85 pristalsreguleret, og Renten har derfor fulgt Leveomkostningernes Stigning under Krigen, for saa vidt Stigningen har givet sig Udtryk i Pristallet. Der er dog her Tale om saa smaa Budgetter, at Rentenyderne ikke har haft Mulighed for Indskrænkning paa nogle Omraader for til Gengæld at have større Beløb til Raadighed til Afholdelse af de daglige Livsforbrødenheder, og den meget betydelige Stigning i Brændselsudgifterne, som navnlig skyldtes Overgangen fra udenlandsk til indenlandsk Brændsel, nødvendiggjorde, at man under Krigen maatte hjælpe Rentenyderne gennem en aarlig Forhøjelse af de Beløb, der efter Folkeforsikringslovens § 40, Stk. 5, er stillet til Raadighed for Kommunerne til Uddeling af personlige Tillæg til Renten efter Kommunalbestyrelsens Skøn. Raadighedsbeløbet, der i Loven er fastsat til $7\frac{1}{2}$ pCt., blev saaledes i Finansaarene 1939/40—1944/45 incl. forhøjet til henholdsvis 10, 12, 12, 10, 10 og 15 pCt.

Efter Krigen er ved Lov Nr. 294 af 22. Juni 1945 Raadighedsbeløbet til de personlige Tillæg forhøjet til 15 pCt. for Finansaaret 1945/46, og der er derhos 2 Gange dels ved nævnte Lov, dels ved Lov Nr. 601 af 21. December 1945 ydet samtlige Rentenydere et Tillæg hver Gang paa 100 Kr. for enlige og 170 Kr. for Ægtepar. Det sidste Engangs-Tillæg skulde dog udbetales i 2 Portioner, hvoraf 2. Portion kom til Udbetaling pr. 1. April 1946. Ydelsen af Engangs-Tillægget pr. 1. Juli 1945 havde til Hensigt at give Rentenyderne en økonomisk Hjælp for den allerede forløbne Tid og de pr. 1. Januar og 1. April 1946 bevilgede Tillæg var en Følge af, at det ikke havde været muligt, paa den korte Tid, der var

forløbet efter Krigens Ophør, at gennemføre en Revision af Aldersrentelovgivningen. Man fandt det iøvrigt rigtigst at afvente en større Afklaring af de finansielle Forhold, ligesom man mente at burde afvente Betænkning fra det Udvalg, som i Oktober 1942 var nedsat af Ministeriet med den Opgave nærmere at overveje de gældende Regler om Fradrag i Aldersrenten paa Grund af Indtægt og Formue samt at fremkomme med saadanne Forslag til Ændringer, som Overvejelserne maatte give Anledning til.

Dette Udvalg har i December Maaned 1945 afgivet en Betænkning angaaende udvidet Adgang til at oppebære Indtægt ved Siden af Aldersrenten, hvilken Betænkning er offentliggjort i Februar Maaned 1946. Arbejds- og Socialministeriet har i det væsentlige kunnet slutte sig til Udvalgets Forslag, som med visse mindre Ændringer er medtaget i nærværende Lovforslag, jfr. nærmere herom Bemærkningerne nedenfor.

Det er Regeringens Overbevisning, at der bør gøres en Indsats for en Forbedring af Aldersrentenyndernes Kaar, idet man dog ved Udgifter af den Størrelse, der her er Tale om, maa tage Hensyn til de finansielle Følger af en Forhøjelse af Renterne.

Der er i Øjeblikket ca. 212 000 Aldersrentenydere og 42 000 Invalididentnydere. De samlede Udgifter til Alders- og Invalididenter kan for Finansaaret 1945/46 anslaaes til ialt ca. 320 Mill. Kr., der fordeler sig med ca. 285 Mill. Kr. til Grundbeløbene, personlige Tillæg, Driften af Alderdomshjem, Aldersrentenyderboliger o. l., medens ca. 35 Mill. Kr. falder paa de midlertidige Tillæg. Herudover er der i Finansaaret 1945/46 ydet ca. 19 Mill. Kr. til Rabatkort til Alders- og Invalididentnydere. Det er saaledes meget betydelige Beløb, som det paa hviler Stat og Kommune at udrede til disse Formaal, og man maa imødesee, at Udgifterne i de kommende Aar vil undergaa en stadig Stigning. Denne Udvikling vil navnlig gælde Aldersrente-